

איצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

■ "הטעימוני טעם פסח"...

עם התקרב חג הפסח - זה הזמן להתכונן ולמלאות את אסמינו מאוצרות הפסח.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 תוכלו לשמוע דיבורי אמת ואמונה, כמו גם נוסחי ויגוני פסח המושרים ע"י יקני חסידי ברסלב ואשר חוברו מתוך געגועים עזים לטעום באמת טעם פסח.

כמו כן תוכלו לשמוע בשידור חוזר את הכינוסים ועצרות החג אשר נחוגו במקלות אנ"ש בעשורים האחרונים. ובעיקר את הלכות החג; סדרת שיעורים בדברים הנוגעים הלכה למעשה בימי הפסח הבעל"ט.

■ שמוחת יום טוב לפניי אני"ש

הדים רבים, מלווים ברגשי תודה ושמחה - לפעילות הענפה של ארגון 'שמוחת יו"ט' אשר חרת על דגלו לתמוך בענייני אנ"ש, ואשר חילק מאות תלושי הנחה בחנויות הלכשה מובחרות, לבעלי המשפחות עמלי תורה, בכדי שיוכלו לרכוש בגדים נאים כיאה לבני מלכים לקראת חג הפסח, בהוללה מיוחדת של עד 40% הנחה.

יחד עם זאת, לאור מצבם הכלכלי הדחוק של אברכי הכוללים אשר מלגתם המצומצמת אינה משייבה את רעבונם בתיאם - קיבלו על עצמם העסקנים החשובים את עול הוצאות החג המרובות וחילקו סכומים מוכובדים כמעט 'קמחא דפסחא' ליותר ממאתיים משפחות ובתוכם משפחות יתומים ואלמנות - למען יוכלו לשבת על התורה בנחת ולהתכונן לחג החירות בשמחה ובטוב לבב מתוך הרחבת הדעת.

'נפה רך' - באז נן היום

בעוד כמה לילות, נשב ונספר לעצמנו ולילדינו על השעבוד הקשה שסבלנו במצרים; נפתח ב"עבדים היינו לפרעה במצרים" ונסה להמחיש להם את הפסוק: "ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך" בהמחשות צבעוניות ככל שניתן.

זה הזמן אם כן, להיזכר ולהזכיר, את אשר לימדנו חכמינו על טיבה של אותה "עבודת פרך". עבודת הפרך - מלמדים אותנו חז"ל - התחילה 'בפה רך', ורק לאחר מכן היא הפכה להיות מפרכת ומשעבדת. פרעה לא בא כרוצח שפל, אלא כאבא רחום...

וכך מספרים חכמינו:

"ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך. רבי אלעזר אומר: 'נפה רך' - מלמד שהיה פרעה מפייעם בדברים; בתחילה אמר להם: 'בניי, עשו מלאכתי ובנו לי בנין קטן - ואני נותן לכם מתנות רבות'. עד שנשתעבדו לו. ולבסוף - בפרך" (פסיקתא זוטרתי).

הוא בא בחיך אבהי, ופנה אליהם בפניה חמה: "בניי"... ואף הבטיח להם 'מתנות רבות'; תגמולים ותקציביים...

ואכן, מלבד שבט לוי, התפתו כל בני ישראל ללכת אחריו, והפכו לעבדים נרצעים משך שנים רבות.

מעתה, כשנספר לעצמנו ולילדינו על עבודת הפרך, בל

נשכח גם לספר ולהמחיש את עבודת הפרך האמיתית: את הפה הרך של המסיתים והמשעבדים.

גלות מצרים על כל פרטיה, לא אירעה רק בעבר. "כי זה כלל גדול, שכל מי שלומד תנ"ך, והוא אומר שרק אז היו מעשיות כאלה, ועכשיו לא - הוא בהמה ממש! כי כל הקלקולים המובאים בהם, כולם נמצאים גם היום בכמה בחינות, בכלליות ובפרטיות" (כוכבי אור, ששון ושמחה, יא).

"כי התורה היא בכל אדם ובכל זמן, וכל אחד ואחד מישראל, מי שרוצה להיכנס בדרך הישראלי באמת בדרך הקודש, בדרך האמת - עוברים עליו כל הגלויות וכל המלחמות והסיפורים המבוארים בכל התורה כולה ובנביאים ובכתובים. כי כל אחד מישראל כלול מכל התורה, וצריך שיעברו עליו כל המלחמות וכל הגלויות; בחינת גלות מצרים וגאולתה, ושאר כל הגלויות וגאולתן" (ליקוטי הלכות, אונאה ג).

ולכן, גם עבודת הפרך שסבלנו ממנה במצרים, איננה רק נחלת העבר; גם היום משעבד אותנו היצר להבלי העולם

הזה; גם היום הוא מעבד אותנו בהקמת 'פיתום ורעמסס'; וגם היום הוא עושה זאת "בפה רך"... הוא לא בא אלינו כרוצח שפל שחפץ ברעתנו, אלא כגיטלמן, עם חיך על הפנים, ומציע לנו הצעות אטרקטיביות... כשכל תכניתו המרושעות, מצופות בדאגה לעתידנו הכלכלי, וברחמים מעושים על המצב הקשה שלנו.

הוא מושך אותנו עמוק עמוק לתוך הביצה הרחובית החילונית, בכך שמשכנע אותנו "שמוכרחים לצאת מאוהל תורה, לצאת מבית המדרש אל השדה לעסוק בפרנסה, עד שמטרידנו בכל עבודה בשדה" (ליקוטי הלכות, ברכת הודאה ו, ט).

ואת כל זאת הוא עושה בפה רך; "שבת חילה נכנס עמו הבעל דבר והסטרא אחרא בפה רך, ומתלבש במוצות, ואומר לו: 'הלא אי אפשר לשבת בבית המדרש כל היום, וההכרח לצאת לעסוק במלאכה ומשא ומתן. וכי אתה רוצה למות או להיות עני?'; עד שמשליכו בתוך עומק טיט היוון, שהוא מרירת העצבות של הממון,

בחינת 'בעיבון תאכלנה', עד שאפילו כשמרוויח ממון, אינו מספיק לו כל ימיו, כי משתוקק בכל פעם יותר, וכל מה שמורבה נכסים - מרבה דאגה, כי מסיתו לבנות 'פיתום ורעמסס', שהם בניינים גדולים וגבוהים שבונים לעצמם" (ליקוטי הלכות, שם).

"הסטרא אחרא וכל האנשים הכרוכים אחריה, מסיתים את האדם ותולים הכל ברחמנות... ואומרים לו... 'הלא אתה צריך לחיות, לפרנס עצמך ואשתך ובניך, ואתה צריך לרחם עליך ועליהם'... ועל ידי זה מביאים אותו שיפרוק ממנו עול תורה" אותו שיפרוק ממנו עול תורה"

ובכן, שונאינו אינם באים אלינו כנוגשים אכזרים, אלא כרחמנים, "הסטרא אחרא וכל האנשים הכרוכים אחריה, מסיתים את האדם ותולים הכל ברחמנות, כאילו יש להם רחמנות גדול עליו. ואומרים לו: 'מה אתה חושב? הלא אתה צריך לחיות, לפרנס עצמך ואשתך ובניך, ואתה צריך לרחם עליך ועליהם לבקש פרנסה?! ועל ידי זה מביאים אותו שיפרוק ממנו עול תורה וימשיך על עצמו עול דרך ארץ'" (ליקוטי הלכות, חול המועד ד, א).

גם בתחום החינוך, באים שלוחי השטן בתקציבים ובפה רך, "ורוצים לצודד נפשות ישראל בדרכיהם ובסברותיהם, והם מתחילים לחנך נערים קטנים אשר אין יודעים בין ימינם לשמאלם, לחנכם בלימוד ספריהם ובלשונות העכו"ם, להכניסם, חס ושלום, בדרכיהם ובסברותיהם... אשר זהו עיקר חבלו של משיח, ועל צרה הגדולה הזאת התנבאו כל נביאינו וחכמינו האמתיים מקדם, כמו שכתוב: 'והיתה עת צרה ליעקב אשר כמוהו לא נהיתה; וכמו שהתנבא דניאל ברוח קדשו, כמו שכתוב: 'יתבררו ויתלבנו ויצרפו רבים, והרשיעו רשעים ולא יבינו כל רשעים, והמשכילים יבינו'" (ליקוטי תפילות, כא).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	יב	צב.	ה"ז	ה"ב	ביצה
א	יג	צב:	פז	קעז קעז	יג
ב	יד	צג.	פח	קעז קעח	טו
ג	טו	צג:	פט	קעט קפ	טז
ד	טז	צד.	צ	קפא קפב	יז
ה	יז	צד:	צא	קפג קפד	יח
ו	יח	צה.	צב	קפה קפו	יט

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000

בארה"ב 8552121-718(1)

באנגליה 6085819-203(44)

מרכז הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצר הי"ו, בחסות חברת "נקודות"

דרך ההתמודדות עם 'פרעה' הפרטי

לה' יתברך. אבל דרך ישראל עם קדוש, שהם תופסין אומנות אבותיהם בידיהם, ובכל פעם הם צועקים אל ה', ועל ידי זה הם מכניעין בכל פעם פרעה והחילותיו, שהם הסטרא אחרא וכיתותיהם. אבל אף על פי שמכניעים אותם, הם חוזרין ומתגברין בכל פעם; וכן פעם אחר פעם, כמה פעמים. כמו פרעה, שבכל עת שבא עליו איזה מכה, נכנע קצת. אבל אחר כך חזר והתגבר, כמו שכתוב 'יחזק לב פרעה ויכבד את לבו'. ואפילו אחר שהביא ה' יתברך עליו כל העשר מכות והוכרח להוציא את ישראל ממצרים, חזר וקיבץ כל חיילותיו ורדף אחריהם" (ליקוטי הלכות, שילוח הקד, ד, י).

וזה שקורה לנו בכל דור; "זכמו כן ממש עובר על כל אדם בכל זמן. וכל אחד יכול להבין בעצמו כל זה לפי בחינתו וערכו, איך שעוברים עליו כמה עליות וירידות, כמה וכמה פעמים. שכל זה נמשך מבחינה הנ"ל, בחינת גלות מצרים. כי עיקר הגלות, הוא גלות הנפש, וכל הגלויות מכונים בשם 'מצרים'. וכל זה נמשך מעניין הנאמר בתורה זו, שיש כמה בחינות ביצר הרע, ומריבוי הכוחות והבחינות שיש בהיצר הרע, משם נמשך כל זה, מה שבכל פעם מתגבר מחדש" (שם).

הן על כל אלה מזהיר אותנו רבינו שוב ושוב:

אל תפחד ואל תעצור, המשך הלאה - ובסופו של דבר יטבעו המצרים בים, ואתה תצא ברכוש גדול!

ההרהור תשובה והעובדא של אותו השעה. ואחר כך כשרוצה לנסוע, מתגבר עליו יצר הרע אחר, כי 'כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו' (כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה בסוכה נב) ויש לו עתה יצר הרע גדול ממה שהיה לו תחילה. על כן, אם אינו מתחזק נגדו, אזי מתגבר עליו זה היצר הרע החדש, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. כי צריך התגברות חדש ביותר נגד זה היצר הרע החדש שבא לו!"

דווקא כשאתה מתעורר לעבודת ה' ורוצה להתקרב לה', אתה חש בהתגברות גדולה יותר. שכן, היצרים הרעים יש בהם מדרגות רבות, וככל שהאדם ממשיך להתעלות, כך הוא הולך ומתמודד עם יצרים מסוג חדש. ועיקר העצה לכך היא: לא להתבלבל - ולהמשיך הלאה; להבין היטב שזה התהליך - ולא להירתע.

זה שקרה לבני ישראל ביציאתם ממצרים - ככל שניסו להתקרב לה' יותר, כך התגבר מסע הרדיפות נגדם; "שתיקף כשבא משה אל פרעה להוציא את ישראל, התגרה בהם [פרעה] ביותר, ואמר 'תכבד העבודה'. כי הסטרא אחרא, כשרואה שבא צדיק אמתי בחינת משה, ורוצה להוציא איש הישראלי מגלות נפשו, הוא מתגרה ומתגבר עליו יותר ויותר, ומכביד עליו עול העולם הזה והתאוות והפרנסה, עד שקשה עליו לזוז ממקומו לשוב

"לפעמים בא לאדם ההרהור תשובה, ונעשה באותו שעה איש כשר, ואחר כך רוצה לעשות עובדא, באשר שנתעורר לבו לתשובה, בכך רוצה לנסוע להצדיק. ואחר כך כשנוסע, מתגבר עליו היצר הרע, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. ואחר כך כשבא להצדיק, מתגבר עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל השקן. אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלוך רעיוניך על זה".

(ליקוטי מוהר"ן ה"א, עב)

ההתמודדות עם יצר הרע, אינו סיפור חד פעמי. שכן, "יש כמה בחינות ביצר הרע", ובכל מדרגה ומדרגה יש להתמודד עם יצר הרע, שאף גדול מקודמו.

גם כשהאדם מתעורר לתשובה, ורוצה לנסוע לצדיק, הוא עלול להיות מופתע כשיווכח ש"מתגבר עליו היצר הרע, ונופל מתשוקתו שהיה לו תחילה. ואחר כך כשבא להצדיק, מתגבר עליו היצר הרע עוד יותר, ואובד כל השקן". או אז רבינו הקדוש פונה אליו לאמור: "אל יקשה בעיניך זאת, ואל יבהלוך רעיוניך על זה", כי יש לכך סיבה:

"מחמת כי בתחלה כשבא לו ההרהור תשובה, מחמת הטוב שהתעורר בתוכו, אזי על ידי מעשיו באותו שעה, המית יצרו, ונתבטל יצרו הרע שהיה לו, כי המית בזה

דורות

נעקבות הדורות בחסידות

רבי שמואל שפירא

ציון נעוף כיונים" ושוב ושוב חזר עליהם בניגון של תחנונים. בפורים אחד, מכר את כל חלק העולם-הבא שלו לרבי שמואל הורביץ, כדי שיתן לו בתמורה 'תיקון הכללי' אחד שאמר בציון רבינו.

משמים ראו את כיסופי העזים וזיכוהו להגיע לציון רבינו עוד בתקופת שלטון הקומוניזם. בשנה האחרונה לחייו זכה להגיע מתוך מסירות-נפש בל תתואר לראש השנה לאומן. בריקודים במוצאי ראש-השנה, קם ממקומו, מתנער באופן מפליא ממחלתו וחולשתו העצומה, ורקד כרבע שעה במעגל מתוך שמחה ואושר אין קץ על שזכה להיות באומן בראש השנה.

בשביעי של פסח תשמ"ט, עלתה נשמתו הטהורה לגנוי מרומים ונטמן בהר-היזיתים.

דברי רבינו, גמר אומר לפרוש ולהתרחק כמטחוי קשת מכל הבלי העולם הזה. בצימאון אין קץ היה שותה את דבריהם של זקני החסידים, מלקט כל עובדה ושיחה על עבודת ה' ומאמצם ללבו.

לפני כל שבת, היה רגיל לומר את הליקוטי תפילות' על שבת, וכן לקראת כל חג ומועד, כגון פורים, פסח וכו'. לימים ביקש מאחד מבניו שילקט את כל התפילות לזמני השנה בספר מיוחד, משום שהדבר יביא תועלת מרובה לכלל אנ"ש, וכן עשה.

רבי שמואל מסר את נפשו פשוטו כמשמעו על קדושת עניו ולא עשה חשבון כלל לעולם בעניין זה; ומרגלא בפומיה לומר: "אל תהי חכם בעיניך - בעניין שמירת הענינים אסור לעשות שום 'חכמות'".

בשנת תש"ח נלקח לשבי הירדני, יחד עם עוד רבים מדר ירושלים העתיקה, לערבות ירדן. כל התקופה היא עד לשחרורם, עבד את ה' כמידת יכולתו, חרף הקשיים המרובים, ומסר נפשו על כשרות המאכלים וכדומה.

מיום שטעם מאורו של רבינו, סלד מפני הכבוד והפרסום כמפני האש ולא אבה בשום אופן שיכבדוהו. תקופה מסוימת החלו אנשים לבוא אליו עם פדיונות כדי שיתפלל בעבורם, לאחר זמן נודע לו מי הפנה אותם אליו, כשפגש בו פרץ בכבי ואמר לו בכאב: "הרי מאו ומתמיד אנהו חברים, מדוע אתה עושה לי את זה?!"

כיסופי להשתטח על ציון רבינו הקדוש באומן לא ידעו גבולות; בחצות לילה היה בוכה זמן רב באמירת 'חצות' במילים: "בשערי

נולד בירושלים העתיקה לאביו רבי שלמה יצחק, שמש וספרא דדיינא, ולאמו בתו של רבי שמואל הומינר מייסד שכונת מאה שערים. מנעוריו התמיד בתורה בשקידה מופלאה, ופעם אחת סיים את כל פרק י"ש נוחלין בליל-שישי אחד.

ראש ישיבת 'עץ חיים' שבה למד, הגאון רבי איסר זלמן מלצר, היה נוהג לקום לפניו, והתבטא עליו בשבחים מופלגים. יחד עם התמדתו העצומה, היה רבי שמואל מבקש ה' וירא חטא, מתייגע בתפילה בכוחו ושומר על עניו מכל משמר.

בהיותו בן עשרים, נסתלק אביו לעולמו. בתקופה הזו זכה רבי שמואל להתקרב לאורו של רבינו, על ידי רבי ישראל נחמן אנשין, בנו של רבי שמואל מאיר אנשין. הוא דבק בכל עוז ברכיבו ובתורתו, ובחרש אלול נסע לראשונה בחייו למירון, שם בילה את רוב החודש בתורה ובתפילה, קימת חצות והתמודדות בהרים שסביבות ציון רשב"י זיע"א.

במירון פגש בחסיד הישיש רבי נתן חנהים מצפת, בנו של רבי יצחק מראירי מתלמידי מוהרנ"ת. רבי נתן התגורר ב'מושב זקנים' במירון ועבד את ה' בצילו של רשב"י. הוא שיש על המקורב הצעיר כמוצא שלל רב וישב עמו רבות, כשהוא משפיע עליו שיחות קודש וסיפורים מאנשי רבינו הקדוש, וניגוני דביקות מעוררי לב.

כעבור תקופה קצרה, הקים רבי שמואל את ביתו עם בתו של רבי יוסף-קדיש קרישכסקי מיקורי ירושלים. מיום ליום בלע בתשוקה נפלאה כל דיבור שמוצא בספרי רבינו, ולבו התמלא התלהבות ברשפי שלהבת לבורא; ומגודל הרגשו כמתיקות

נקודה

"על ידי אמירת הלל בקול גדול, זוכים לאהבת ה' יתברך"

(ספר המידות, אהבה ח)

סיפור שהביא מרפא לחולה

שבכם, הרי המזיקים כבר חטפו אותנו!... ועדיין הפצים הנכם שאבוא להלוויות?!"... לאחר מכן העביר שוב את ידו על המיטה, ובכוח קדושתו פעל שגופו של הנפטר תחזור כשהיתה. או אז נוכחו כולם לראות כי באמת התקיימה בו ברכת המהרש"א שיזכה להיות בעל מדרגה כמזה.

לרב זה היה בן שעסק במסחר. בהזדמנות כלשהי, תוך כדי ויכוח כספי עם חברו, פלט מפיו: "אם תעשה כך – הרי גנב הנך!" תקופה קצרה לאחר מכן נפטר אותו חבר לבית עולמו, ולאחר שיצא זכאי בבית דין של מעלה, התרעם בפניהם על חברו הסוחר בן הרב שכינה אותו 'גנב' על לא עוול בכפו ומיאן לסלוח לו למרות בקשות חברי הבית דין, עד שהגיע מלאך-שרף אחד שהזדהה בתור פרנס העיר והזכיר לו כיצד רימה פעם את גבאי הצדקה כשהצהיר כי הוא מרוויח פחות ממשכורתו האמיתית.

כך הסתיים הסיפור בפנקס, כשבסופו נכתב משפט "כאלו הם פרנסי וסוחרי אוסטרו..."

היה זה בעת ביקורו של רבינו אצל בתו שרה שחלתה. רבינו ישב אצלה בצער גדול, ותוך כדי כך נרדם. והנה רואה הוא בחלומו את סבו הבעל שם טוב. לשאלתו מדוע הוא מצטער, השיב רבינו כי בתו חולה. ענה לו הבעל שם טוב במילות הפסוק: "מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם", בהטעימו כי בפסוק זה רואים שכאשר מספרים סיפורים שמפארים את הישועות הנעשות בזכות הצדיקים, הדבר גורם שה' עושה חסד למספרים, ובמיוחד 'לדוד ולזרעו עד עולם', הוא רבינו ויוצאי חלציו שהם מזרע דוד המלך.

בהקיצו משנתו סיפר רבינו לבתו החולה את סיפור המהרש"א שקרא בפנקס אוסטרו, והיא התרפאה לחלוטין. ("אבניה ברזל" ג, וראה עוד "חיי מוהר"ן" תעט).

כשהמהרש"א מצידו הבטיח להם שהוא יגדל את הבן בביתו, וכל ההון שישאירו אחריהם, ישמר לזכות הבן הנולד. למותר לציין כי כאשר צפה המהרש"א כך בדיוק אירע, המהרש"א אימץ בחום את הילד היתום וגידלו לתורה וליראת שמים.

שנים עברו, הבן אכן גדל ועלה במדרגות התורה והיראה, אולם הוא החליט להסתיר את מעשיו לחלוטין, כך שתושבי העיר לא ראו בו גדלות מיוחדת. מה רבה היתה הפתעת פרנסי העיר, כאשר המהרש"א ציוה להם לפני פטירתו, כי 'ימנו את הבן המאומץ במקומו לרב העיר, הוא ולא אחר.

הבן התמנה כרב, אבל בד בבד המשיך להסתיר את גדולתו והיה ניתן לחשוב כי הוא אינו בעל מדרגה גבוהה. מנהג משונה נקט הרב החדש, שכאשר מתקיימת הלוויית מת, הוא אינו משתתף בה, יהיה מי שיהיה. התושבים התרגלו לכך, אולם כאשר נפטר אחד מגדולי עשירי העיר, נשלחה משלחת מיוחדת של חשובי העיר כדי לשכנעו שיבוא להלוויה, כשהם רומזים לו כי אם הוא לא יגיע, הדבר עלול אף לפגוע במשרתו.

מה שקרה באותה הלוויה לא מש מזכרונם של יהודי אוסטרו שנים רבות, הרב נישג למיטת הנפטר, העביר את ידו מעליה, ומיד ראו כל המלווים כי במקום הגופה מונחת על המיטה – קורת עץ פשוטה!!! הרב פתח את פיו בתוכחה: "ראו נא איך נראים המתים הישירים"

בבית החברה קדישא' שבאוסטרו היה קיים פנקס המוגלל בתוכו סיפורי הוד עתיקים שאירעו בעיר, הידועה ברבניה הנודעים, כהמהרש"א ועוד. על כל קריאת דף מהפנקס היו צריכים הקוראים לשלשל מטבע 'רענדל' לטובת קופת הקהילה. כאשר ביקר שם רבינו, ביקש לקרוא כמה דפים, בתוכם ראה סיפור נורא זה:

התרגשות רבה שררה בעיר אוסטרו כאשר התאספו יהודי העיר לחגיגת הנחת אבן הפינה לבית כנסת חדש. למרות שבדרך כלל היו מכבדים את רב העיר בהנחת האבן – הפעם, עקב הצורך בהשלמת סכום גדול עבור הבנין, נמכר הכיבוד לכל המרבה במחיר. אחד מעשירי העיר שזכה במצווה לאחר שהבטיח לתרום שק מלא דינרי זהב, כיבד את המהרש"א שזיה לאחרונה התחיל לכהן כרב העיר.

לאחר החגיגה פנה המהרש"א לנדיב ואמר לו: "אמור נא לי, במה אוכל להחזיר לך טובה? אמלא כל בקשה שתבקש ממני!" העשיר שהעריך את הרב עד מאד, ביקש ממנו: "אנא, הבטח לי שאזכה לבן זכר שיהיה גדול בתורה כמותכם!" לאחר מחשבה השיב לו המהרש"א כי זוהי בקשה גדולה וקשה, שתוכל להתקיים רק בתנאי שעוד לפני הלידה העשיר יפטר מן העולם, ומיד לאחר הלידה תמות אף אשתו היולדת – - -

לאחר שביקש את רשותו, בא העשיר אל המהרש"א והביע הסכמה מלאה לתנאים אלו,

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

האם על חסידי ברסלב להחמיר במצוה שרויה?

תשובת הר"ר יחיאל דוד אנשין:

בספר "שיח שרפי קודש" ח"ב סט, נאמר בשם רבינו: "מי שלא התחיל להחמיר בפסח ואוכל 'שרויה', אין צריך להחמיר, ומי שכבר קיבל עליו חומרא זו, שלא יפסיק הנהגה זו". ובשיחות הר"ן רלה, נאמר: "כי אין צריכין להפש אחר חומרות יתירות אפילו בפסח".

ואכן, לחומרא שלא לאכול שרויה, אין מקור בתלמוד בבלי או בירושלמי, בראשונים או בשולחן ערוך; ואדרבא, משנה מפורשת היא במסכת פסחים מא ע"א: "ויצא אדם במצוה שרויה". חומרא זאת מופיעה לראשונה בדברי האחרונים; ראה "שאלת יעב"ץ" ח"ב ס"ה, (הביאו ה"שערי תשובה" חס, י) שחולק על כך, משום שזה מתקשר מעונג יום טוב.

אף ה"משנה ברורה" (תני"ה, ד) כותב, שפשוט הדבר "דכשנאפה קודם פסח, דאין חימוץ אחר אפיה. ויש אנשי מעשה שמחמירין על עצמן ואין שורים ואין מבשלין מצות בפסח... ועיין בשע"ת דמצד הדין אין לחוש לזה... ומכל מקום מי שנוהג בחומרא זו אין מזניחין אותו" (ויצוין כאן שבספר "פסקי תשובות" (תנח, ה-ו) העתיק את לשון המשנה ברורה הנ"ל, מ"אין שורין ואין מבשלין מצות בפסח" והלאה, אך לא העתיק את דבריו הקודמים שמצד הדין אין לחוש לזה, והערתו למחבר על כך, והשיב לי שבשגגה לא העתיק את הדברים, וכי במהדורה הבאה יתקן זאת).

ולמעשה, יוצאי ליטא נוהגים להקל בשרויה, ואף הגרי"ז מבריסק שהחמיר על עצמו בכל ענין, נהג לאכול שרויה. גם בני עדות המזרח נוהגים לאכול שרויה. רק בקרב החסידים נהוג להחמיר בכך. אבל ידוע שהבעש"ט בעצמו לא נהג בחומרא זו, ומי שהנהיגה היה תלמידו המגיד ממזריטש ("יסוד המעלה" ח"א עמוד מז ועוד). כמו כן הונהגה חומרא זו בקרב חסידים, בעקבות הנאמר בתשובת שולחן ערוך הרב סימן ו, כי "המחמיר תבוא עליו ברכה... לפי מה שכתב האריז"ל להחמיר כל החומרות בפסח".

עם כל זאת, חוקים עלינו דברי רבינו מוהר"ן ז"ע, שמי שלא נהג בחומרא זו, אינו צריך לשנות ממנהגו.

לחידודא

חידה מס' 180

חידון השנוע לעצמים

מה היו אומרים התלמידים לרבינו על חכמתו הגדולה?

הפתרון לחידה מספר 179

אילו ספרי חסידות מוזכרים בליקוטי הלכות?

- "תולדות יעקב יוסף" ו"נועם אלימלך"

(הל' גיניה ג, ב, הל' ברכות הריח ד, לג)

זכה בהגרלה לחידה מס' 178

שמעון אטינגר, חוני המעגל 10, ירושלים

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

אור ליל הסדר

הרב ישראל מאיר ברנר

אחד הטעמים לכך ששבת זו נקראת בשם "שבת הגדול" – מבואר בטור אור"ח סימן תל - על שם הנס הגדול שנעשה אז, כאשר העבודה זרה של המצרים היתה טלה, וכאשר בני ישראל לקחו טלאים וקשרו אותם לכרעי המטה בעשור לחודש ניסן כפי שנצטוו ע"י משה רבינו - "שאלום המצרים למה זה לכם? והשיבו: 'לשוחטו לשם פסח במצוות השם עלינו'. והיו שיניהם קהות על ששוחטין את אלהיהן, ולא היו רשאין לומר להם דבר. ועל שם אותו הנס קורין אותו שבת הגדול".

על פי קבלה, באותה שבת התחיל להאיר אור חג החירות, בזכות אותה מסירות הנפש שעשו אז בני ישראל שהכינו טלאים לקרבן פסח למורת רוחם של המצרים. כן בכל שנה חוזר ומאיר אור החג, וביותר אור מסירות הנפש, להיות מוכנים לקיים את כל הדברים שבקדושה על אף כל המניעות, ולעשות אותם באמונה ובתמימות.

בוה נבין את שאנו אומרים בליל הסדר לפני שמתחילים את ההגדה: "הא לחמא עניא... כל דכפין ייתי ויכול". שהרי לכאורה, אם נשאל את עצמנו בכנות, אם אנו מוכנים להכניס אורחים זרים בביתנו בליל הסדר - רובינו יענו בשלילה, מחמת סיבות כאלה ואחרות. אם כן, כיצד אנו מוציאים דבר שקר מפינו באמרנו שכל מי שרעב מוזמן לבוא אלינו ולסעוד?

התשובה היא, שאור הלילה הקדוש הזה מביא בכנפיו הארה גדולה כל כך, עד שאנו מוכנים באמת לומר שכל הרוצה יבוא ויאכל! כי אז, בליל הסדר, מקבלים הארה מן השמים להאמין באמונה שלימה שה' ישלח לנו את כל צרכינו בנוף בנפש ובממון, גם עבור כל האורחים שלנו, כך שנוכל להכניס את כל הרוצה לבוא ולסעוד.

וכמו שמבואר בספרים הקדושים, שהסיבה שהקדוש ברוך הוא אמר במעמד הר סיני: "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" ולא אמר "אשר בראתי שמים וארץ" - כי על ידי שהוציאנו ממצרים, מתחזקת בנו האמונה יותר, שה' ברא את השמים ואת הארץ. שכן אחרי שגילה ה' לעינינו נסים גדולים ועצומים כאלה, להוציא עם גדול לאור היום מבית עבדים, מתחזקת האמונה למפרע כי ה' הוא האלוהים והוא אשר ברא את הכל ומחיה את הכל בכל עת ורגע.

כמו כן מתחזק באותו לילה אור האמונה בצדיקים. כי עיקר קדושת יום טוב תלוי בצדיקים, כמו שמבאר רבינו בליקוטי מוהר"ן קלד, על פי הידוע שחכמי ישראל הם שקובעים באילו ימים יחולו החגים, כמו שדרשו חז"ל על הפסוק: "אלה מועדי ה'... אשר תקראו אותם" - "אל תקרא אותם" אלא אתם", כך שכאשר חוגגים אנו את החגים ומקיימים את כל מצוותיהם, אנו מתבטלים בכך אל דעת הצדיקים, ועל ידי זה אנו מקבלים את קדושת החג ביתר שאת וביתר עז.

(מסובד מן שיתוף של הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במסגרת השטע של 'אוצרות ברסלב' 9950000-02. עניני דיומא, פסח, 1, 2, 1, 1, 6)

דיבור קדוש, אפילו בדיושא התחתונה

"כי מדי דברו בו זכור אזכרנו" (ירמיה לא). הדיבור מועיל לזכרון, כשם שבלימוד התורה או להבדיל בענייני חולין ככל שחוזרים ומשנים דבר וזכרים אותו יותר, כך זיכרון תכלית החיים שלנו, ככל שנרבה לדבר עליה, להתפלל ולבקש עליה, כך נזכור אותה יותר ונהיה מודעים אליה יותר.

אכן הדיבור שלנו הוא כלי רב עוצמה לקרב ולהחבר אותנו לקב"ה בכל עת, שהרי הדיבור הוא השורש הרוחני של הנפש, כמו שכתוב בתחילת בראשית: "ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה" ותרגם אונקלוס את המילים "לנפש חיה" - "לרוח ממללא" (מדברת). לכן, דיבור קדוש זמין תמיד לכל יהודי, לרבות גם במצב ירידה או כישלון, כי הדיבור שהוא שורש הנפש אינו עוזב אותה לעולם, כמו אם שאינה עוזבת את בניה בכל מצב, כשהם נקיים ומטופחים וגם כשאינם כך.

כך נבין את משמעות הפסוק שממנו למדו חכמים (יומא נז), שהקב"ה נמצא אתנו בכל מצב, גם בזמן גלות וחורבן, ככתוב: "השוכן אתם בתוך טומאותם" (ויקרא יט).

וביתר עומק, מלכות ה' בעולם מכונה על פי קבלה "שינה", ודיבור קדוש מעורר את מידת המלכות, כמו שנאמר: "מלכות - פה" (פתח אליהו). ללמדך, שכשמתאמצים ומשתדלים להרבות בדיבורים קדושים של תורה, תפילה ויראת שמים - אפילו אם קשה לכוון ולא מצליחים להכניס "לב" לדיבורים, בכל זאת, זה בעצמו מקרב ומקשר אותנו להש"ת בכל מצב ובכל מקום.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, עה)

דרך צדיקים מאחלת לרבות לקוחותיה, לכלל אנשי וכלל בית ישראל

פסח כשר ושמח

דרר צדיקים 02-5410100

נסיעות לאומן ולכל היעדים בעולם

שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס

סיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444

באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

קטלוג למערכת השמע - לחג הפסח

עברית		אידיש	
21572123 הרב שלמה הנדלר שליט"א	21571 ניגונים ונוסחאות לחג הפסח	11571916 הרב אברהם וויצהנדלר ז"ל	11573 ניגונים ונוסחאות לחג הפסח
21572124 הרב בנימין הכס שליט"א	2157221 הלכות פסח הרב יצחק מאיר הגר שליט"א	11571917 הרב חיים בנימין וורטימיר שליט"א	11572 כינוסי עצרות חג
21572125 הרב אליהו חיים שליט"א	2157222 הלכות פסח הרב יצחק רזובבלט שליט"א	11571918 הרב אליעזר חשין שליט"א	115711 הרב לוי יצחק בנדר ז"ל
21572126 הרב אליעזר חשין שליט"א	2157223 הלכות פסח הרב שמואל מאיר אנשין שליט"א	11571919 הרב שמעון טייכנר שליט"א	115712 הרב יחיאל מיכל דורפמן ז"ל
21572127 הרב צבי חשין שליט"א	215723 סיפורי ילדים	11571921 הרב אברהם יצחק כרמל שליט"א	115713 הרב נתן צבי קעניג ז"ל
21572131 הרב שמעון טייכנר שליט"א	2157211 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א	11571922 הרב יואל משי זהב שליט"א	115714 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א
21572132 הרב אהרן ישכיל שליט"א	2157212 הרב שלום ארוש שליט"א	11571923 הרב שאול סירוטה שליט"א	115715 הרב משה קרמר שליט"א
21572133 הרב נתן ליברמנש שליט"א	21572113 הרב עופר ארז שליט"א	11571924 הרב אלכסנדר פרנק שליט"א	115716 הרב נתן ליברמנש שליט"א
21572134 הרב מאיר מיימני שליט"א	21572114 הרב יצחק בזנסון שליט"א	11571925 הרב יצחק פרידמאן שליט"א	11571911 הרב יעקב נתן אנשין שליט"א
21572135 הרב ברוך מרדכי פרנק שליט"א	21572115 הרב משה בינשטוק שליט"א	11571925 הרב מאיר קרליבך שליט"א	11571912 הרב פנחס בונקר שליט"א
21572141 הרב בנימין זאב קנפלטנר שליט"א	21572116 הרב ישראל מאיר ברנר שליט"א	11571926 הרב חיים יהושע ראטה שליט"א	11571913 הרב שלמה אהרן גוטליב שליט"א
21572142 הרב ניסן דוד קיוואק שליט"א	21572117 הרב אליהו גודלבעסקי שליט"א	11571927 הרב שמוען צבי שפירא שליט"א	11571914 הרב אברהם גלינסקי שליט"א
21572143 הרב יעקב מאיר שכטר שליט"א	21572118 הרב עופר גיסין שליט"א	11571928 הרב אברהם שלום שישא שליט"א	11571915 הרב שלמה הנדלר שליט"א
21572144 הרב ישראל שלמה שליט"א	21572121 הרב בנימין זאב חשין זצ"ל	11571929 הרב שמעון צבי שפירא שליט"א	
21572145 הרב מאיר שלמה שליט"א	21572122 הרב ארז משה דורון שליט"א	11574 הלכות פסח הרב יצחק רזובבלט שליט"א	

מסודות ברסלב - נחלת חן בית שמש

נזר על ראשו

זר ברכות שלוחה באות לילידי מסודות, תעומד לימינו בכל עת, עסקן נמרץ לכל דבר שבקדושה

מיקורי אנ"ש בלאנדאן הרה"ח ר' אהרן נזרי שליט"א

אשר הגדיל לעשות בשנה זו להכניס אורה לבתי אנשי, בתולדות מצות, בשר, עופות ודגים כיד המלך במסגרת קמחא דפסחא שעי' מסודותנו הקד', ישלם ה' פעלו ופועלו ידיו תצרה

החלה הרשמה לקבוצות הקיץ לנשים

מגוון מסלולים > שירות אישי > ליווי והדרכה מקצועית > סדנאות חיזוק מרתקות > אש"ל מלא ברמה גבוהה

בסטנדרט השיחות של אירו-פנים

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד איחופנים: 02-800-80-80